

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

13 päivänä joulukuuta 2017*

Ennakkoratkaisupyyntö – Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue – Asetus (EY) N:o 810/2009 – 32 artiklan 3 kohta – Yhteisön viisumisäännöstö – Viisumin epäävä päätös – Hakijan oikeus hakea muutosta kyseiseen päätökseen – Jäsenvaltion velvollisuus taata oikeus oikeussuojakeinoihin tuomioistuimessa

Asiassa C-403/16,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Naczelny Sąd Administracyjny (ylin hallintotuomioistuin, Puola) on esittänyt 28.6.2016 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 19.7.2016, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Soufiane El Hassani

vastaaan

Minister Spraw Zagranicznych,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. Silva de Lapuerta (esittelevä tuomari) sekä tuomarit C. G. Fernlund, A. Arabadjiev, S. Rodin ja E. Regan,

julkisasiamies: M. Bobek,

kirjaaja: hallintovirkamies V. Giacobbo-Peyronnel,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 17.5.2017 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Soufiane El Hassani, edustajanaan J. Białas, radca prawny,
- Minister Spraw Zagranicznych, asiamiehinään K. Pawłowska-Nojszewska ja M. Arciszewski,
- Puolan hallitus, asiamiehinään B. Majczyna, M. Kamejsza-Kozłowska ja K. Straś,
- Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek ja J. Vlácil,
- Viron hallitus, asiamiehenään N. Grünberg,
- Euroopan komissio, asiamiehinään A. Stobiecka-Kuik ja C. Cattabriga,

* Oikeudenkäyntikieli: puola.

kuultuaan julkisasiamiehen 7.9.2017 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta 13.7.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 810/2009 (EUVL 2009, L 243, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 26.6.2013 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 610/2013 (EUVL 2013, L 182, s. 1) (jäljempänä viisumisäännöstö), 32 artiklan 3 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Soufiane El Hassani ja Minister Spraw Zagranicznych (ulkoasiainministeri, Puola) ja jossa on kyse Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawien (voivodikunnan hallintotuomioistuin, Varsova, Puola) päätöksestä, jolla tämä hylkäsi El Hassanin Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w Rabacien (Puolan tasavallan konsuli, Rabat, Marokko) 27.1.2015 tekemästä, viisumihakemuksen epävästä päätöksestä nostaman kanteen.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Viisumisäännöstön 29 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
”Tässä asetuksessa noudatetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti [4.11.1950 Roomassa allekirjoitetussa] ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä Euroopan neuvoston yleissopimuksessa [jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus] sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet.”
- 4 Kyseisen asetuksen 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:
”Tällä asetuksella vahvistetaan sellaisten viisumien myöntämistä koskevat menettelyt ja edellytykset, jotka myönnetään jäsenvaltioiden alueen kautta tapahtuvaa kauttakulkua tai sellaisia jäsenvaltioiden alueella oleskeluja varten, joiden tarkoitus on kestää enintään 90 päivää minkä hyvänsä 180 päivän jakson aikana.”
- 5 Kyseisen asetuksen 32 artiklan 1 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:
”1. Rajoittamatta 25 artiklan 1 kohdan soveltamista viisumi evätään
--
b) jos on perustellut syyt epäillä hakijan esittämien liiteasiakirjojen aitoutta tai niiden sisällön todenmukaisuutta, hakijan esittämien ilmoitusten luotettavuutta tai hänen aikomustaan poistua jäsenvaltioiden alueelta ennen haetun viisumin voimassaolon päättymistä.
--
3. Hakijalla on oikeus hakea muutosta viisumihakemuksen epäämispäätökseen. Muutosta on haettava siltä jäsenvaltiolta, joka on tehnyt hakemusta koskevan lopullisen päätöksen, kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltioiden on annettava hakijoille tiedot muutoksenhaun yhteydessä noudatettavasta menettelystä liitteen VI mukaisesti.”

Puolan oikeus

- 6 Puolassa 12.12.2013 annetun ulkomaalaislain (ustawa r. o cudzoziemcach, jäljempänä ulkomaalaislaki) 76 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Kun Schengen-viisumin epäämispäätöksen on – – antanut:

- 1) konsuli – päätös voidaan riitauttaa pyytämällä tätä viranomaista tutkimaan asia uudelleen,
 - 2) Komendant Placówki Straży Granicznej (raja-aseman päällikkö) – päätös voidaan riitauttaa tekemällä oikaisuvaatimus Komendant Głównego Straży Granicznejille (rajavartiostolaitoksen päällikkö)”.
- 7 Hallintotuomioistuinmenettelyistä 30.8.2002 annetun lain (ustawa r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, jäljempänä hallintotuomioistuinmenettelyistä annettu laki) 5 §:n sanamuoto on seuraava:

”Hallintotuomioistuimet eivät ole toimivaltaisia asioissa, joissa on kyse:

– –

- 4) konsulien myöntämistä viisumeista, lukuun ottamatta viisumeita, jotka on myönnetty ulkomaalaiselle, joka on Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä tulosta Puolan tasavaltaan, maassa oleskelusta ja maasta poistumisesta 14.7.2006 annetun lain [ustawa – – o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, jäljempänä maahantulolaki] 2 §:n 4 momentissa tarkoitettu Euroopan unionin jäsenvaltion, Euroopan talousalueesta [(ETA)] tehdyn sopimuksen osapuolena olevan Euroopan vapaakauppaliiton jäsenvaltion tai Sveitsin valaliiton kansalaisen perheenjäsen.”
- 8 Hallintotuomioistuinmenettelyistä annetun lain 58 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Tuomioistuin jättää kanteen tutkimatta:

- 1) jos asia ei kuulu hallintotuomioistuimen toimivaltaan; – –”
- 9 Maahantulolain 2 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Tässä laissa tarkoitetaan

– –

- 3) EU:n kansalaisella – ulkomaalaista, joka on
 - a) Euroopan unionin jäsenvaltion kansalainen
 - b) Euroopan talousalueeseen [(ETA)] kuuluvan Euroopan vapaakauppaliiton jäsenvaltion kansalainen
 - c) Sveitsin valaliiton kansalainen
- 4) perheenjäsenellä – ulkomaalaista, joka siitä riippumatta, onko hän EU:n kansalainen, on
 - a) EU:n kansalaisen puoliso
 - b) suoraan alenevassa polvessa oleva EU:n kansalaisen tai hänen puolisonsa alle 21-vuotias tai EU:n kansalaisesta tai hänen puolisostaan riippuvainen sukulainen
 - c) suoraan ylenevässä polvessa oleva EU:n kansalaisen tai hänen puolisonsa sukulainen, joka on EU:n kansalaisesta tai hänen puolisostaan riippuvainen.”

Pääasian tosiseikat ja ennakkoratkaisukysymys

- 10 El Hassani haki Rabatissa Puolan tasavallan konsulilta Schengen-viisumia aikomuksenaan vierailta vaimonsa ja lapsensa luona, jotka molemmat ovat Puolan kansalaisia. Konsuli hylkäsi kyseisen hakemuksen 5.1.2015 tekemällään päätöksellä.
- 11 El Hassani jätti konsulille Puolan menettelysäännöissä edellytetyin tavoin uudelleen tutkimista koskevan pyynnön, jonka tämä hylkäsi 27.1.2015 uudelleen siitä syystä, että oli epävarmaa, aikoiko El Hassani poistua Puolan alueelta ennen viisumin voimassaolon päättymistä.
- 12 Pääasian valittaja nosti kyseisestä päätöksestä kanteen Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawissa (voivodikunnan hallintotuomioistuimissa, Varsova, Puola). Hän väitti kanteessaan pääasiallisesti, että viisumin epääminen merkitsi tässä tilanteessa ulkomaalaislain 60 §:n, kun tätä tarkasteltiin yhdessä Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan kanssa, rikkomista. Lisäksi hän väitti, että ulkomaalaislain 76 §:ssä ei säädetä Euroopan ihmisoikeussopimuksen 13 artiklan mukaisesta suojan tasosta.
- 13 El Hassani vetosi myös siihen, että vaikka hänen puolisonsa ja lapsensa ovat Puolan kansalaisia, kyseisessä kansallisessa lainsäädännössä ei sallita sitä, että hän voisi nostaa viisumin epäämispäätöksestä kanteen hallintotuomioistuimessa, kun taas unionin muiden jäsenvaltioiden kansalaisten ulkomaalaisilla aviopuolisoilla on tällainen mahdollisuus.
- 14 Ulkoasiainministeri on 30.3.2015 päivätyssä vastineessaan vaatinut, ettei kannetta hallintotuomioistuimista annetun lain 5 §:n 4 kohdan perusteella oteta tutkittavaksi ja, toissijaisesti, että kanne on perusteettomana hylättävä ja että menettely on päätettävä.
- 15 El Hassani pyysi näin ollen Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawia esittämään unionin tuomioistuimelle viisumisäännösten 32 artiklan 3 kohdan tulkintaa koskevan ennakkoratkaisupyynnön sen selvittämiseksi, kuuluuko kyseisen säännöksen soveltamisalaan myöskin oikeus hakea viisumin epäävään päätökseen muutosta tuomioistuimessa.
- 16 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie hylkäsi kanteen 24.11.2015 antamallaan ratkaisulla hallintotuomioistuimen menettelyistä annetun lain 5 §:n 4 momentin nojalla ja katsoi, etteivät Schengen-viisumin epäävästä konsulin päätöksestä nostetut kanteet kuulu hallintotuomioistuimen toimivaltaan. Kyseinen tuomioistuin kieltäytyi lisäksi esittämästä ennakkoratkaisukysymystä unionin tuomioistuimelle.
- 17 El Hassani teki 28.4.2016 kassaatiovalituksen Naczelny Sąd Administracyjnyyn (ylin hallintotuomioistuin, Puola) vedoten pääasiallisesti siihen, että koska hän oli sellainen kolmannen valtion kansalainen, joka ei ollut maahantulolaissa tarkoitettu unionin jäsenvaltion kansalaisen perheenjäsen, häneltä oli evätty oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan kansallisessa tuomioistuimessa, millä rikottiin Euroopan ihmisoikeussopimuksen 13 artiklaa ja viisumisäännösten 32 artiklan 3 kohtaa, kun sitä tarkasteltiin yhdessä Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 47 artiklan kanssa, sillä näillä taataan oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin tuomioistuimessa.
- 18 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan Puolan oikeudessa mahdollisuus saattaa viisumihakemuksesta tehty päätös hallintotuomioistuimen käsiteltäväksi riippuu sekä riidanalaisen päätöksen tehneestä viranomaisesta että kanteen nostaneen henkilön asemasta.
- 19 Vaikka muutosta voidaan hakea hallintotuomioistuimessa raja-aseman päällikön tai ulkoasiainministerin kansallisina viranomaisina tekemiin, viisumin epääviin päätöksiin tai voivodikunnan (Puola) viisumin voimassaoloajan pidentämisen epääviin päätöksiin, tämä ei aina koske – Schengen-viisumi mukaan lukien – konsulin tekemää, viisumin epäävää päätöstä. Kolmannen valtion kansalainen voi nostaa tällaisesta päätöksestä kanteen hallintotuomioistuimessa vain siinä

tapauksessa, että hän on maahantulolain 2 §:n 4 momentissa tarkoitettu unionin jäsenvaltion, ETA:sta tehdyn sopimuksen osapuolena olevan Euroopan vapaakauppaliiton jäsenvaltion tai Sveitsin valaliiton kansalaisen perheenjäsen tai Sveitsin valaliiton kansalaisen perheenjäsen. Muiden kolmannen valtion kansalaisten käytettävissä on pelkkä hallinnollinen muutoksenhaku eli heidän on pyydettävä samaa viranomaista käsittelemään asia uudelleen ulkomaalaislain 76 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti.

20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että hallintotuomioistuimenmenettelyistä annetun lain 5 §:n 4 momentin säännöksellä, jonka mukaan hallintotuomioistuimet eivät ole toimivaltaisia käsittelemään asioita, joissa on kyse viisumeista, joita myöntää konsuli, saatetaan rikkoa viisumisäännösten 32 artiklan 3 kohtaa, kun tätä tarkastellaan yhdessä perusoikeuskirjan 47 artiklan, jolla taataan oikeus tehokkaihin oikeussuojakeinoihin tuomioistuimessa, kanssa.

21 Naczelný Sąd Administracyjny on tässä tilanteessa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko viisumisäännösten 32 artiklan 3 kohtaa, kun otetaan huomioon [kyseisen säännösten] johdanto-osan 29 perustelukappale ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan ensimmäinen kohta, tulkittava siten, että se velvoittaa jäsenvaltion takaamaan oikeuden oikeussuojakeinoon (muutoksenhaku) tuomioistuimessa?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

22 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa kysymyksellään pääasiallisesti selvittää, onko viisumisäännösten 32 artiklan 3 kohtaa, kun tätä tarkastellaan yhdessä perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa, tulkittava siten, että sillä asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus taata oikeus oikeussuojakeinoihin (muutoksenhakuun) tuomioistuimessa.

23 On syytä muistuttaa, että viisumisäännösten 32 artiklan 3 kohdan mukaan hakijoilla on oikeus ”hakea muutosta” viisumihakemuksen epäämispäätökseen ja että muutosta on haettava siltä jäsenvaltiolta, joka on tehnyt hakemusta koskevan lopullisen päätöksen, ”kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti”.

24 Tästä seuraa, että jos viisumi on evätty lopullisella päätöksellä, kyseisellä säännöksellä annetaan viisumin hakijoille nimenomaisesti mahdollisuus hakea muutosta kyseisen päätöksen tehneen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

25 Unionin lainsäätäjä on näin jättänyt jäsenvaltioiden tehtäväksi päättää, minkälaisia oikeussuojakeinoja ja konkreettisia muutoksenhakutapoja viisumin hakijoilla on käytettävissään.

26 Tältä osin on syytä muistuttaa unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä, jonka mukaan silloin, kun kyseessä olevasta alasta ei ole olemassa unionin sääntöjä, kunkin jäsenvaltion kansallisessa oikeusjärjestyksessä on annettava menettelysäännöt sellaisia oikeussuojakeinoja varten, joilla pyritään turvaamaan yksityisillä olevien oikeuksien suojaaminen, menettelyllistä itsemääräämisoikeutta koskevan periaatteen nojalla, kunhan nämä menettelysäännöt eivät ole epäedullisempia kuin samankaltaisia kansallisen oikeuden piiriin kuuluvia tilanteita koskevat säännöt (vastaavuusperiaate), eikä niillä tehdä unionin oikeudessa annettujen oikeuksien käyttämistä käytännössä mahdottomaksi tai suhteettoman vaikeaksi (tehokkuusperiaate) (tuomio 15.3.2017, Aquino, C-3/16, EU:C:2017:209, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

27 Tästä seuraa, että kahden kumulatiivisen edellytyksen – eli vastaavuus- ja tehokkuusperiaatteen noudattamisen – on täyttyvä, jotta jäsenvaltio voi vedota menettelyllistä itsemääräämisoikeutta koskevaan periaatteeseen unionin oikeudella säännellyissä tilanteissa (tuomio 15.3.2017, Aquino, C-3/16, EU:C:2017:209, 49 kohta).

- 28 Nämä vastaavuus- ja tehokkuusvaatimukset ilmentävät jäsenvaltioiden yleistä velvollisuutta varmistaa yksityisillä unionin oikeuden perusteella olevien oikeuksien suoja tuomioistuimissa. Nämä vaatimukset koskevat sekä niiden tuomioistuinten nimeämistä, jotka ovat toimivaltaisia tutkimaan unionin oikeuteen perustuvat asiat, että menettelysääntöjen määrittämistä (tuomio 18.3.2010, Alassini ym., C-317/08–C-320/08, EU:C:2010:146, 49 kohta).
- 29 Vastaavuusperiaatteesta on yhtäältä huomautettava, että se edellyttää, että kaikkia muutoksenhakuun sovellettavia sääntöjä sovelletaan samalla tavalla riippumatta siitä, onko kyse muutoksenhausta unionin oikeuden rikkomisen perusteella vai samankaltaisesta muutoksenhausta kansallisen oikeuden rikkomisen perusteella (tuomio 15.3.2017, Aquino, C-3/16, EU:C:2017:209, 50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 30 Toisaalta tehokkuusperiaatteesta on todettava, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen menettelysääntö ei saa tehdä unionin oikeusjärjestyksessä vahvistettujen oikeuksien käyttämisestä käytännössä mahdotonta tai suhteettoman vaikeaa (tuomio 15.3.2017, Aquino, C-3/16, EU:C:2017:209, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 31 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen, joka yksin on toimivaltainen tulkitsemaan kansallista oikeutta, tehtäviin kuuluu päättää, onko – ja miltä osin – pääasiassa kyseessä oleva uudelleen käsittelyä koskeva järjestelmä näiden vaatimusten mukainen.
- 32 Kansallisen tuomioistuimen on tällöin otettava huomioon, että viisumisäännösten säännöksiä tulkittaessa – kuten sen 29 perustelukappaleesta ilmenee – on noudatettava perusoikeuksia ja perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita.
- 33 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä nimittäin ilmenee, että unionin oikeusjärjestyksessä taattuja perusoikeuksia voidaan soveltaa kaikkiin unionin oikeudessa säänneltyihin tilanteisiin mutta ei muihin tilanteisiin. Unionin tuomioistuin on jo muistuttanut tästä, ettei se voi arvioida suhteessa perusoikeuskirjaan sellaista kansallista lainsäädäntöä, joka ei kuulu unionin oikeuden soveltamisalaan. Sen sijaan silloin, kun tällainen lainsäädäntö kuuluu unionin oikeuden soveltamisalaan, unionin tuomioistuimen, jolta on pyydetty ennakkoratkaisua, on esitettävä kansalliselle tuomioistuimelle kaikki sellaiset tulkintaan liittyvät seikat, jotka ovat tarpeen, jotta tämä voisi arvioida, onko kansallinen lainsäädäntö yhteensopiva niiden perusoikeuksien kanssa, joiden noudattamista unionin tuomioistuin valvoo (ks. mm. tuomio 26.9.2013, Texdata Software, C-418/11, EU:C:2013:588, 72 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 34 Käsiteltävässä asiassa on riidatonta, että pääasian kantajan hakeman viisumin epääminen, josta hänelle ilmoitettiin viisumisäännösten liitteessä VI olevalla vakiolomakkeella, perustui yhteen kyseisen säännösten 32 artiklan 1 kohdassa luetelluista syistä.
- 35 Unionin tuomioistuin on tässä suhteessa jo todennut, että viisumisäännöstyössä säännellään yhtenäisten viisumien myöntämistä, mitätöimistä tai kumoamista koskevat edellytykset ja että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset eivät näin ollen voi evätä yhtenäisen viisumin myöntämistä sellaisen synn perusteella, josta ei säädetä viisumisäännöstyössä (tuomio 19.12.2013, Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, 47 ja 51 kohta).
- 36 Vaikka onkin totta, että kansallisilla viranomaisilla on viisumihakemuksia tutkiessaan laaja harkintavalta viisumisäännöstyössä säädettyjen epäämisperusteiden soveltamisedellytysten osalta, tällainen harkintavalta ei kuitenkaan millään tavoin vaikuta siihen, että kyseiset viranomaiset soveltavat suoraan unionin oikeuden säännöstyä.
- 37 Tästä seuraa, että perusoikeuskirjaa voidaan soveltaa, kun jäsenvaltio viisumisäännöstyön 32 artiklan 1 kohdan perusteella tekee viisumin epäävän päätöksen.

- 38 Perusoikeuskirjan 47 artiklan, jossa toistetaan tehokkaan oikeussuojan periaate, ensimmäisessä kohdassa edellytetään, että jokaisella, jonka unionin oikeudessa taattuja oikeuksia ja vapauksia on loukattu, on oltava kyseisessä artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti käytettävissään tehokkaat oikeussuojakeinot tuomioistuimessa (ks. vastaavasti tuomio 17.12.2015, Tall, C-239/14, EU:C:2015:824, 51 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 39 Perusoikeuskirjan 47 artiklan toisessa kohdassa määrätään lisäksi, että jokaisella on oikeus oikeudenkäyntiin riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa. Kyseisen oikeuden kunnioittaminen edellyttää, että sellaisen hallintoviranomaisen, joka ei itse täytä riippumattomuudelle ja puolueettomuudelle asetettuja edellytyksiä, päätöstä valvoo myöhemmin tuomioistuin, jolla täytyy olla muun muassa toimivalta tutkia kaikki merkitykselliset kysymykset (tuomio 16.5.2017, Berlioz Investment Fund, C-682/15, EU:C:2017:373, 55 kohta).
- 40 Riippumattomuuden käsite, joka kuuluu erottamattomasti tuomioistuimen tehtävään, merkitsee ennen kaikkea sitä, että kyseinen elin on ulkopuolinen siihen viranomaiseen nähden, joka on tehnyt muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen (tuomio 19.9.2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, 49 kohta).
- 41 Tästä seuraa, että – kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 119 kohdassa todennut – perusoikeuskirjan 47 artiklalla asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus taata, että viisumin epäävää lopullista päätöstä koskeva asia voidaan jossain menettelyvaiheessa saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi.
- 42 Edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava niin, että viisumisäännösten 32 artiklan 3 kohtaa, kun sitä tarkastellaan perusoikeuskirjan 47 artiklan valossa, on tulkittava siten, että sillä asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus säätää viisumin epäviä päätöksiä koskevasta muutoksenhakumenettelystä ja että tätä koskevat yksityiskohtaiset säännöt on annettava kunkin jäsenvaltion omassa oikeusjärjestyksessä vastaavuus- ja tehokkuusperiaatetta noudattaen. Kyseisen menettelyn jossain vaiheessa on taattava oikeus muutoksenhakuun tuomioistuimessa.

Oikeudenkäyntikulut

- 43 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Yhteisön viisumisäännösten laatimisesta 13.7.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 810/2009, sellaisena kuin se on muutettuna 26.6.2013 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 610/2013, 32 artiklan 3 kohtaa, kun sitä tarkastellaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan valossa, on tulkittava siten, että sillä asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus säätää viisumin epäviä päätöksiä koskevasta muutoksenhakumenettelystä ja että tätä koskevat yksityiskohtaiset säännöt on annettava kunkin jäsenvaltion omassa oikeusjärjestyksessä vastaavuus- ja tehokkuusperiaatetta noudattaen. Kyseisen menettelyn jossain vaiheessa on taattava oikeus muutoksenhakuun tuomioistuimessa.

Allekirjoitukset